

да си отидатъ дома, като пакъ имъ повторилъ, че дошълъ не да огнетъ я, а да освободи жителитъ на Италия.

Побѣдата на Аннибала и поражението на римската армия били толкова пълни и съвършени, щото военната история на древнитъ времена — когато биткитъ обикновено се свършвали съ огромна загуба за побѣденитъ, надали прѣдставлява другъ подобенъ примѣръ. Отъ 40.600 души войски въ строя (безъ да се броятъ нестроевитъ), римската армия, съ исключение на около 10.000 души, които се прѣснали и се спасили, загубила по вече отъ 15.000 души убити и около 15.000 плѣнени! А загубата на Аннибаловата армия не надминувала 1.500 души. Това било въ пълна смисълъ на думата *побочище* и *избиване* на римската армия и страшенъ, подобенъ на грѣма, ударъ, нанесенъ на ненавистния за Аннибала и картагенцитъ Римъ, който ударъ несравнено надминалъ първитъ два, при Тицинъ и Требия!

Слѣдъ сражението, Аннибалъ разположилъ армията си на квартири — за почивка.

Първитъ извѣстия за сражението произвели голѣмо смущение между народа въ Римъ, който на тълпи се събралъ противъ сената. Да се крие истината било невъзможно — и едва претора Помпоний отъ висотата на катедрата произнесълъ: «Ний загубихме едно голѣмо сражение,» когато ужаса и скърбта станали всеобщи. Само сената не забравилъ своя

дългъ: преторитъ го държали въ пленъ съставъ нѣколко дни подъ рѣдъ, отъ сутринь до вечерь. Въ туй време се получили извѣстие за ново нещастие: Семпроний испратилъ на Фламиния пропретора Центения съ 4.000 души конница, въ помощъ противъ прѣвъсходящата на брой конница на Аннибала. Послѣдния, като се научилъ за това, испратилъ срѣщу Центения Махарбала съ часть отъ конницата и съ легката пѣхота. Центений въ единъ бой съ него изгубилъ половината отъ конницата си, а останалата на другия день била взета въ плѣнъ. Тогава вече сената билъ принуденъ да вземе извънрѣдни рѣшителни мѣрки за защитата не само на римскитъ области, но и на самия Римъ. По законитъ оставало само едно срѣдство — да се избере диктаторъ. Но диктатора трѣбвало да бжде прѣдложенъ отъ едного отъ консулитъ, а едина отъ тѣхъ билъ убитъ, другия — отсъствувалъ. За това сената рѣшилъ диктатора да бжде избранъ отъ народа, но, отъ уважение къмъ закона, за да не бжде той нарушенъ — съ звание *продиктаторъ*. Избора на народа падналъ върху *Квинта Фабия Максима Веррукоза*, а той избралъ за магистръ или началникъ на конницата *Минуция Руфа*. Фабий билъ челоувѣкъ въ напрѣднала възраст, който още по рано не веднѣжъ се билъ отличилъ съ военнитъ си подвизи и който съединявалъ въ себѣ си мъжеството и рѣшителността съ мъдростъта, прѣдвидливостъта и прѣдпазливостъта.

§ 30.

Фабий — диктаторъ; — движението на Аннибала въ Апулия и Кампания; — дѣйствиата му и тѣзи на Фабия; — срѣщитъ при Тѣсенинитъ на Галиканската планина и при Геруний.

Първото мѣроприятие на Фабия и Минуция било распорѣжданieto имъ да се укрѣпи Римъ, да се раставятъ

стражи и да се развалятъ мостовѣтъ. Слѣдъ туй Фабий, като се условилъ съ сената касателно военнитъ дѣй-